

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 9P/235/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3514211982
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Pavlovičová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2015:3514211982.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom samosudkyňou JUDr. Lenkou Pavlovičovou v právnej veci navrhovateľky Y. T., F. V. XXX, proti odporcovi U. T., F. V. XXX, M.Č. U. Ú. K., o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k mal. L. T., W. H. XX.XX.XXXX, Y. L. T., W. H. XX.XX.XXXX, Y. H. T., W. H. XX.XX.XXXX, Y. H. T., W. H. XX.XX.XXXX, Y. H. T.Á., W. H. XX.XX.XXXX, maloleté deti zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, takto

rozhodol:

I. Súd manželstvo účastníkov Y. T., W. H. XX.XX.XXXX, E. U. T., W. H. XX.XX.XXXX, uzatvorené dňa XX.XX.XXXX U. V., zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu V. vo zväzku X, ročníka XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom X, rozvádza.

II. Mal. L. T., W. H. XX.XX.XXXX, Y. L. T., W. H. XX.XX.XXXX, Y. H. T., W. H. XX.XX.XXXX, Y. H. T., W. H. XX.XX.XXXX, E. Y. H. T., W. H. XX.XX.XXXX, sa zverujú do osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

III. Súd nad výchovou maloletých detí nariaďuje dohľad.

IV. Súd zakazuje odporcovi styk s maloletými deťmi.

V. Odporca je povinný prispievať na výživu mal. L. mesačne sumou 50,- Eur, na výživu mal. L. mesačne sumou 50,- Eur, na výživu mal. H. mesačne sumou 50,- Eur, na výživu mal. H. mesačne sumou 40,- Eur a na výživu mal. H. mesačne sumou 30,-Eur, a to vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred k rukám navrhovateľky počnúc právoplatnosťou rozsudku o rozvode manželstva.

VI. Účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala, aby súd jej manželstvo s odporcom rozviedol, deti zveril do jej osobnej starostlivosti s tým, že odporca bude na výživu mal. L. prispievať sumou 70,-Eur mesačne, na výživu mal. L. sumou 70,-Eur mesačne, mal. H. sumou 70,-Eur mesačne, mal. H. sumou 50,-Eur mesačne a mal. H. sumou 40,-Eur mesačne. Uviedla, že problémy vznikali pre nedostatok finančných prostriedkov. Ako pribúdali deti, častejšie sa s manželom hádali. Odporca požíval vo zvýšenej miere alkoholické nápoje, odmietol sa liečiť. Stávalo sa, že pod vplyvom alkoholu ju fyzicky napadol aj v prítomnosti detí.

Odporca s návrhom na rozvod manželstva nesúhlasil. Uviedol, že sa snažil ako mohol, navrhovateľka bola 12 rokov na materskej, on ťahal celú domácnosť. Myslí si, že sú ešte schopní nájsť si k sebe cestu.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením návrhu, správami o príjmoch účastníkov, výsluchom účastníkov konania, sobášnym listom, rodnými listami detí.

Obaja účastníci hodnotili svoje manželstvo spočiatku za dobré, podľa názoru navrhovateľky však prvé problémy prišli po narodení dcéry L., kedy začal odporca piť a po narodení dcéry H. sa situácia ešte zhoršila. Navrhovateľka uvádzala, že ju i deti odporca bijaval, avšak stále dúfala, že sa zmení, keďže odporcu ľúbila. Odporca priznal, že možno dva či trikrát došlo aj k fyzickým útokom, nie je však pravdou, že by bol alkoholikom. Niekedy si dal dve či tri pivá. Navrhovateľka tiež uviedla, že prichytila manžela s dcérou L., ako ju odporca sexuálne zneužíva. Nikomu to však nehlásila. Bála sa, že sa jej bude odporca vyhrážať a preto trestné oznámenie podala až 05.12.2014. O tom, že odporca mal zneužívať aj dcéru L. sa dozvedela od tejto dcéry, povedala jej, že jej to odporca robil na kuchynskej linke. Keď bol odporca triezvy, bol k deťom dobrý, avšak keď pil, bol agresívny.

Podľa § 23 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Je zrejmé, že k obnoveniu spolužitia medzi účastníkmi už nedôjde. Odporca síce ešte deklaroval svoju snahu o zachovanie manželstva, avšak vzhľadom na okolnosti spolužitia účastníkov ťažko možno predpokladať, že by navrhovateľka mala záujem ďalej s odporcom žiť. Odporca je v súčasnosti vo väzbe (je vedené trestné konanie pod sp. zn. 1T/51/2015) pre zločin sexuálneho zneužívania, ktorého sa mal dopustiť voči dcéram L. a L.. Odporca pritom tiež sám uviedol, že k takémuto konaniu vo vzťahu k dcére L. došlo, pripustil i fyzické útoky voči manželke a deťom, takže v svetle jeho vyjadrení vyznievajú tvrdenia navrhovateľky pravdivo. Pokiaľ odporca deklaruje svoj záujem o deti a uvádza, že poslal deťom z väzby všetky peniaze na základe daňového priznania, treba uviesť, že ide o daňový bonus, ktorý na deti poberá a nie o jeho príjem. Súd je toho názoru, že manželstvo účastníkov si neplní žiadnu zo svojich funkcií, správanie odporcu voči navrhovateľke i deťom bolo nedôstojné, nemorálne, manželstvo účastníkov nie je základom pre zdravé rodinné prostredie, v ktorom by deti mali naďalej vyrastať. Z tohto dôvodu súd manželstvo účastníkov rozviedol.

Podľa § 24 ods. 1 až 4 Zákona o rodine, rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 25 ods. 1 až 3 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým

dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo ho zakáže.

Podľa § 37 ods. 2, 5 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývoj; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špecializovaných zariadeniach.

Súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, ak je v ňom maloleté dieťa umiestnené.

Súd všetky deti zveril do starostlivosti matky. Táto sa v súčasnosti o deti riadne stará, pomáha jej i jej matka Anna Chudíková. Tieto skutočnosti vyplývajú zo správy kolízneho opatrovníka. V danom prípade však s ohľadom na situáciu v rodine (sexuálne zneužívanie, finančné problémy, prebiehajúce exekúcie na domy) súd nariadil v súlade s § 37 ods. 2 písm. b/ nad výchovou detí dohľad. Týmto spôsobom možno kontrolovať i výchovné postupy matky, jej konanie, a to, či deťom je schopná poskytnúť potrebnú starostlivosť, výchovu a opateru.

Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo ho zakáže.

Dieťa má vyrastať v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia. Dieťa má právo stýkať sa so svojimi rodičmi, toto je i právom rodičov. Povinnosťou rodiča je pritom vychovávať svoje deti tak, aby z nich vyrástli zdraví jedinci, a to po stránke fyzickej i duševnej. V prípade, že otec je voči svojim deťom agresívny, dokonca sa priznáva k sexuálnemu zneužívaniu jednej zo svojich dcér, je ťažko možné konštatovať, že by v záujme detí mohol byť styk otca s nimi. Záujem detí na šťastnom detstve v danom prípade prevyšuje právo rodiča stretávať sa so svojom dieťaťom. Je pravdou, že obmedzenie alebo zakázanie styku otca s deťmi je krajným riešením, ale v danom prípade nevyhnutným. Dôvody pre zákaz styku sú natoľko závažné, že je nutné prirodzený kontakt rodič-dieťa obmedziť. Je možné v danom prípade jednoznačne konštatovať, že odporca svoje rodičovské práva vykonáva psychicky škodlivým spôsobom, čo môže viesť k narušovaniu zdravého vývoja osobnosti detí. Vychádzajúc zo všetkých týchto skutočností bol potom styk otca s deťmi zakázaný.

Pri určení výživného vychádzal súd z potrieb detí a možností oboch rodičov podieľať sa na ich výžive.

Maloletá L., L. a H. navštevujú v súčasnosti internátnu školu, náklady v škole sú spojené s platbou ubytovania na internáte a stravovaním. Maloletý H. a H. sú v domácom prostredí. Zvýšené výdavky detí nemajú.

Matka detí je zamestnaná s príjmom XXX,XX Eur mesačne. Inú vyživovaciu povinnosť nemá.

Otec detí bol do doby vzatia do väzby podnikateľom, podľa vlastného vyjadrenia zarábala cca 400,- až 500,-Eur mesačne. Podľa návrhu navrhovateľky prispieval do domácnosti sumou cca 200,- až 300,-Eur mesačne. Inú vyživovaciu povinnosť nemá.

Vychádzajúc z takýchto zistení je zrejmé, že obaja rodičia sú schopní podieľať sa primeraným spôsobom na výžive svojich detí. Súd výšku výživného odstupňoval u jednotlivých detí podľa toho, aké sú náklady na ich výživu s ohľadom na ich vek a vychádzal pritom z príjmu odporcu, ktorý mohol dosahovať, ak by nebol vzatý do väzby, keďže do situácie, v ktorej sa momentálne nachádza sa dostal vlastným zavinením.

Z príjmu, ktorý dosahoval pri podnikaní mohol prispievať v určenej výške na výživu detí, keďže i v čase pre vzatím do väzby prispieval na domácnosť sumou cca 200 až 300,-Eur mesačne.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 144 veta prvá O.s.p., podľa ktorého účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod alebo neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. Súd však môže priznať i náhradu týchto trov alebo ich časti, ak to odôvodňujú okolnosti prípadu alebo pomery účastníkov.

Súd dôvody na priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov nezistil. Navrhovateľka bola v konaní od platenia súdneho poplatku oslobodená.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd do Trenčína. V odvolaní sa má uviesť, kto ho podáva, ktorému súdu je určené, ktorej veci sa týka a čo sa odvolaním sleduje, odvolanie musí byť podpísané a datované. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak odvolateľ nepredloží odvolanie v potrebnom počte rovnopisov a s prílohami, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. Je potrebné najmä uviesť, proti ktorému rozhodnutiu odvolanie smeruje (dátum vydania rozhodnutia a spisová značka), v čom sa vidí nesprávnosť rozhodnutia alebo postupu súdu a čoho sa odvolateľ domáha. Ak sa účastníci konania práva podať odvolanie výslovne vzdali, toto právo im už nepatrí.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím plnená dobrovoľne, možno sa jej plnenia domáhať v exekúcii.

Manžel, ktorý prijal priezvisko druhého manžela, môže v lehote troch mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku príslušnému matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska.